

Kestävästi partiossa kriteerit

Kestävästi partiossa -tunnuksen kriteerejä arvioidaan asteikolla kyllä, kehityksen alla tai ei. Tunnuksen voi saada lippukunta, joka täyttää toiminnassaan vakiintuneesti vähintään 25 kriteeriä. Lisäksi on hyvä valita myös kehittämiskohteita!

Kasvatus

Ympäristökasvatus on osa partion kasvatustoimintaa. Tunnusta haettaessa arvioidaan myös lippukunnan ympäristökasvatuksen toteutumista.

Kyllä	Keh.	Ei	
			1. Partion kasvatustavoite "Suhde ympäristöön" otetaan huomioon lippukunnan kaikkien ikäkausien toiminnan suunnittelussa.
			2. Ryhmien johtajat ja luotsit osaavat antaa esimerkkejä ikäkaudelle sopivista ympäristöaktiiviteeteista.
			3. Retkien, leirien ja purjehdusten ohjelmassa on säännöllisesti ympäristöön ja luontoon liittyvää ohjelmaa.
			4. Viikkotoiminnassa, retkillä ja leireillä harjoitellaan ympäristövastuullisen arjen toimintatapoja, kuten jätteiden lajittelua, tavarosta huolehtimista, julkisen liikenteen käyttöä ja energiansäästöä.
			5. Lippukunta huolehtii siitä, että lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus harjoitella vaikuttamista kestävän kehityksen edistämiseksi.

Ruoka

Ruokaan liittyvät kysymykset ovat keskeisiä matkalla kestävään yhteiskuntaan. Siksi myös sillä on väliä, mitä partiossa syödään.

Kyllä	Keh.	Ei	
			6. Lippukunnan tapahtumissa kannustetaan noudattamaan kasvispainotteista ruokavaliota.
			7. Retkillä, leireillä ja purjehduksilla ainakin joka toinen lämmin ateriala on kaikille kasvisruokaa.
			8. Retkien, leirien ja purjehdusten kokkeja kannustetaan opettelemaan maukkaan ja ravitsevan kasvisruoan tekemistä.
			9. Retkien, leirien ja purjehdusten ruokalistat on suunniteltu siten, että hävikkiä syntyy vähän.
			10. Retken, purjehduksen tai muun tapahtuman jäljiltä ylijääneen ruoan hyötykäyttö on mietitty ja sitä tarjotaan esimerkiksi osallistujille tapahtuman jälkeen kotiin vietäväksi.
			11. Lippukunnan kuiva-ainekaappia ylläpidetään säännöllisesti käyttämällä ensin ensiksi ostetut tuotteet, seurataan kaappiin kertyviä ruoka-aineita ja siivotaan tarvittaessa vanhenevia tuotteita pois.
			12. Lippukunnassa usein käytettyjä reseptejä ylläpidetään siten, että valmistettavat määrät ovat sopivia eikä ruokahävikkiä synny.
			13. Ruokahankinnoissa suositaan lähiruokaa, Luomu-tuotteita sekä reilun kaupan tai muuten sertifioituja tuotteita niissä tuoteryhmissä, joissa niitä on helposti saatavilla.

Hankinnat

Kestävillä hankinnoilla puututaan luonnonvarojen ylikulutukseen: ostetaan vähemmän ja kestävämpää ja pidetään tavaroista huolta.

Kyllä	Keh.	Ei	
			14. Lippukunnan hankinnoissa huomioidaan mahdollisuuksien mukaan ekologisuuteen ja vastuullisuuteen vaikuttavat tekijät, kuten kestävyys, valmistusolosuhteet ja -paikka sekä materiaalit.
			15. Lippukunnan hankinnoissa huomioidaan pitkäikäisyys ja monikäyttöisyys.
			16. Huolehditaan yhdessä lippukunnan kalustosta: varusteet huolletaan käytön jälkeen, opetellaan oikeat tavat käyttää kalustoa ja varusteita.
			17. Lippukunnassa tutustutaan eri tuotteiden sertifikaatteihin ja tehdään valintoja sertifikaatit huomioiden.
			18. Satunnaisesti käytettävissä tarvikkeissa ja varusteissa hyödynnetään mahdollisuutta vuokrata/lainata.
			19. Leireille ja tapahtumiin hankittavien tuotteiden ja tarvikkeiden osalta suositaan ratkaisuja, jotka voidaan käyttää uudestaan tai kierrättää materiaalina. Vältetään esimerkiksi teettämästä tarvikkeita, joissa on selkeästi näkyvillä vuosiluku/päivämäärät.
			20. Materiaaleja tulostetaan/painatetaan vain tarpeeseen.

Kierrätys

Kierrätys ja jätteiden lajittelu ovat kestävästi toimivassa lippukunnassa arkea. On myös tärkeä varmistaa, että jäsenet tuntevat lippukunnan käyttämät lajitteluohjeet.

Kyllä	Keh.	Ei	
			21. Lippukunnan kololla, retkillä ja purjehduksilla on selkeä ohjeistus kierrättämisestä
			22. Lippukunnan kololla ja veneellä kierrätetään syntyvää jätettä paikallisen jätehuollon tarjoamien mahdollisuuksien puitteissa (paperi, pahvi/kartonki, lasi, metalli, muovi, biojäte, ongelmajäte)
			23. Retkillä ja purjehduksilla kierrätetään syntyvää jätettä (paperi, pahvi/kartonki, lasi, metalli, muovi, biojäte, ongelmajäte)
			24. Jos lippukunnan käyttämässä kiinteistössä ei ole lajittelumahdollisuuksia, pyritään järjestämään lajittelu paikan

			päälle tai toimitetaan lajitellut jätteet lähimpään lajittelupisteeseen
			25. Lippukunta viestii jäsenilleen kierrätyksestä kololla, kämpällä, veneellä ja retkillä
			26. Lippukunnan tapahtumissa vältetään kertakäyttöasioita
			27. Lippukunnassa suunnitellaan etukäteen se, miten retkillä, leireillä ja tapahtumissa vältetään jätteiden syntymistä ja hävikkiä

Kolot ja kämpät

Kämpällä ja kololla on tärkeä huolehtia muun muassa siitä, että energia-asiat ovat kunnossa ja että jätevedet hoidetaan asianmukaisesti.

Kyllä	Keh.	Ei	
			28. Lippukunnan kolojen ja kämppien sähkösopimuksissa suositaan uusiutuvaa energiaa. Jos lippukunta ei itse pysty tekemään sähkösopimusta, selvitetään, millainen sähkösopimus tiloissa on käytössä, ja tehdään ehdotus sähkön vaihtamisesta uusiutuvaksi energiaksi.
			29. Varmistetaan ympäristöstävällinen vesihuolto kämpillä. Erityisesti jos kämpä on viemärijärjestelmien ulkopuolella, on tärkeää huomioida esimerkiksi käytettävät pesuaineet ja mihin harmaat vedet päätyvät.
			30. Huomioidaan tilojen järkevät lämpötilat ja lämmittäminen: Varmistetaan, että tiloissa ei ole liian lämmintä ja lasketaan tarvittaessa lämpötilaa.
			31. Sammutetaan ylimääräiset sähkölaitteet, kun niitä ei käytetä.
			32. Selvitetään, onko kämpällä tarpeen tai mahdollista parantaa energiatehokkuutta remontoimalla (esim. parantamalla lämpöeristystä).
			33. Pidetään tiloista yhdessä huolta ja hoidetaan pienet korjaus- ja kunnostustoimenpiteet saman tien.
			34. Lippukunnassa opetetaan jäsenille tulen oikeaoppinen sytyttäminen puupinon päältä

Liikkuminen

Liikenteen ympäristövaikutuksia voi vähentää suosimalla kevyttä liikennettä, julkisia liikennevälineitä ja yhteiskuljetuksia. Liikkumisen päästöjä voi myös kompensoida.

Kyllä	Keh.	Ei	
			35. Lippukunnan retkille menemisessä suositaan julkisia liikennevälineitä, kimpakyytejä tai yhteiskuljetuksia
			36. Lippukunta on kauden aikana etsinyt lähiympäristöstä sellaisia retkikohteita, joihin pääsee pyöräillen tai julkisilla kulkuneuvoilla
			37. Lippukunta tekee kauden aikana ainakin yhden retken, jonne saapumiseen ei tarvita moottoriajoneuvoja
			38. Lippukunnan johtajiston kokouksissa on etäosallistumismahdollisuus
			39. Lippukunnan johtajisto hyödyntää toisiaan (kyyti tai seura julkisissa) kulkemisessa kololle ja retkille tai leireille
			40. Ainakin yhdellä lippukunnan retkellä toimikauden aikana tehdään tekoja, joiden tavoitteena on kompensoida retkelle kulkemisesta aiheuttavaa hiilikuormaa
			41. Lippukunnassa käytetään lentokonetta tai risteilyaluksia vain erittäin harkituissa tilanteissa ja nämä matkat kompensoidaan

Partiomatkailu

Partiomatkailussa on tärkeä noudattaa kestävän matkailun periaatteita.

Kyllä	Keh.	Ei	
			42. Partiomatkaa toteuttavat tuntevat ja noudattavat Kestävän matkailun periaatteita
			43. Partiomatkan osana on palvelutehtävä paikallisen yhteisön hyväksi
			44. Partiomatkan kulkemisesta aiheutuva hiilikuorma on kompensoitu

Esteiden madaltaminen

Kestävään kehitykseen kuuluu myös sosiaalinen kestävyys. Kun partioon tuleminen esteet pidetään matalina, mukaan on helppo tulla.

Kyllä	Keh.	Ei	
			45. Lippukunnassa kerrotaan jäsenille säännöllisesti mahdollisuudesta jäsenmaksuvapautukseen
			46. Lippukunnalla on tapoja tukea tai vapauttaa jäsenien retki- ja tapahtumalaskuja ja tästä kerrotaan jäsenille retki-, tapahtuma- tai leirikirjeessä.
			47. Lippukunnalla on lainavarusteita tavallisimmista retkeilyvarusteista ja niistä kerrotaan säännöllisesti jäsenille
			48. Lippukunnassa on nimetty turva-aikuinen ja jäsenet tietävät, kuka pestiä hoitaa
			49. Lippukunnassa puututaan kiusaamiseen
			50. Lippukunnan toiminnassa otetaan huomioon Helppo Tulla -tunnuksen osa-alueita